

Адрес: ул. „Миджур“ 12, ет. 3, 1164 София
тел.: +359 2 943 11 23
<http://www.zazemiata.org/>
ел. поща: info@zazemiata.org

Изходящ номер: 02/26.01.2024 г.

ДО

Г-н РУМЕН РАДЕВ

Министър на енергетиката

nesp@me.government.bg

e-energy@me.government.bg

Г-н ЮЛИЯН ПОПОВ

Министър на околната среда и водите

edno_gishe@moew.government.bg

Относно: Нужда от повишаване на националния принос към общоевропейската цел за енергийна ефективност към 2030 г. преди 1 февруари съгласно EED

Уважаеми г-н Радев,

Уважаеми г-н Попов,

Припомняме, че съгласно чл. 4.5 от обновената Директива 2023/1791 година за енергийна ефективност от 13 септември 2023, най-късно до 1 февруари 2024 г. държавите членки трябва да съобщят на Европейската комисия своя актуализиран индикативен национален принос за енергийна ефективност, ако ще използват актуализирания референтен сценарий на ЕС от 2020 г. (PRIMES).

В [становището ни](#) по проект на актуализация на Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г. (с входящи номера: МОСВ № 48-00-38/23.01.2024г. и МЕ № Е-92-00-95./22.01.2024г.), поискахме да се определи национален ангажимент за енергийна ефективност, който да надхвърля минималното намаление по формулата на Директивата за енергийна ефективност (EED), възлизащо на не повече от 13,71 Mtoe за първична енергия и 8,85 за крайно потребление на енергия спрямо неактуализирания референтен сценарий на ЕС от 2020 г.

Тъй като до момента само държавите членки имат достъп до актуализирания референтен сценарий на ЕС от 2020 г. и съответно до минималните цифри за България за първично и крайно потребление на енергия, **Ви призоваваме спрямо двата сценария да се ръководите от този с по-висок потенциал за енергийни спестявания и съответно да заложите по-високи цели,** в съответствие с необходимото за непреминаване на прага от 1,5 С глобално средно затопляне.

Ползите от осъществени на ранен етап усилия и действия в областта на енергийната ефективност са многобройни и съществени, видно от резултатите на Хоризонт 2020 [проекта \(COMBI\)](#)¹: икономии в енергийната система, положителни въздействия върху благосъстоянията в икономически план, избягване на използването на ресурси и положителни въздействия върху здравето.

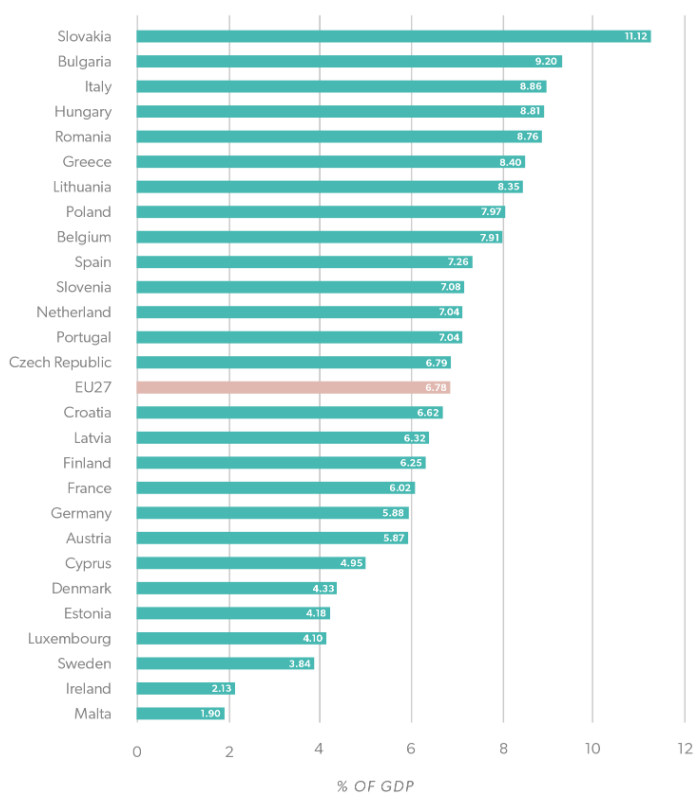

Figure B: Co-benefits of a 1.5°C compatible energy transition pathway to 2030, % of 2022 GDP

Source: CAN Europe calculations based on COMBI

Figure B, Съпътстващи ползи от енергийния преход, съвместим с целта от 1,5°C, до 2030 г., % от БВП за 2022 г. Източник: [Доклад “Парижкото споразумение се отплаща: Ускоряването на зеления преход води до социално-икономически съпътстващи ползи”](#)

¹ [Calculating and Operationalising the Multiple Benefits of Energy Efficiency in Europe](#) (COMBI)

В изпълнение на принципа “Енергийната ефективност на първо място” всеки ват енергия, който не е произведен, е директно спестяване допринасящо за енергийната сигурност на страната, както и за по-ефективното и бързо внедряване на възобновяеми енергийни източници в енергийния микс.

У нас имаме огромен неоползотворен потенциал за енергийни спестявания в сградния сектор: с акцент върху многофамилни и еднофамилни жилищни сгради, както и общинския сграден фонд.

Защо енергийна ефективност:

- За понижаване на енергийната интензивност на българската икономика, която е над 4,5 пъти по-висока от средната за ЕС и над два пъти по-висока от тази в останалите нови страни членки²;
- Енергийната ефективност е работещ начин за дългосрочно изваждане на енергийно бедни домакинства от категорията “енергийно беден”;
- Енергийната ефективност е ефективно средство за бърза декарбонизация по пътя към целта от 1,5 C с много добър срок на възвръщаемост на инвестициите.

Един преход, в който се приемат амбициозни цели за енергийна ефективност и за намаляване на употребата на енергия би позволил да се намали и добива на ресурси, разходите и материалния отпечатък. Това е възможно, тъй като намаляването на крайното енергийно потребление също така води и до намаляване на необходимите суровини и емисиите от тяхното потребление.

С уважение,

Радостина Славкова, Координатор “Енергия и климат” в ЕС “За Земята”

Светослав Стойков, Координатор “Сградно Обновяване” в ЕС “За Земята”

Писмото е изготвено като част от LIFE проектът „Заедно За 1,5“, съфинансиран от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения са единствено на автора(ите) и не отразяват непременно тези на Европейския съюз или CINEA. Нито Европейския съюз, нито предоставящия финансирането орган могат да бъдат държани отговорни за тях.

² Защо българската икономика е особено изложена на енергийни шокове от Близкия изток?
<https://www.investor.bg/a/461-bloomberg-tv/383070-zashto-balgarskata-ikonomika-e-osobeno-izlozhena-na-energiyni-shokove-ot-blizkiya-iztok> -